

گفت و گوی صبا با ایده پردازان و عوامل اجرایی رویداد کارگان شنبه

رویدادی برای خلق امکان های تئاتری

کارگان ریشه فارسی کلمه رپر توار در انگلیسی است و شنبه اصطلاحی است که توسط اعضای این رویداد انتخاب شده است. رویداد کارگان شنبه به همت عاطفه چترروز در سه دوره متوالی در پردیس تئاتر شهر زاد برگزار شده است، این رویداد در ابتدا کار خود را در روزهای شنبه به واسطه تعطیلی تئاتر شروع کرد، در دوره های بعدی این رویداد در هر ۳۰ شب ماه به جز روز شنبه ادامه پیدا کرد. این رویداد تمهیداتی را برای گروه های جوان نمایشی قائل شده است تا بتواند تسهیل کننده های موثر بر جریان تئاتری کشور باشد. ۳ دوره از این رویداد تا کنون برگزار شده است و گروه هم اکنون در حال آمادگی و برنامه ریزی برای برگزاری دوره چهارم است. کارگان شنبه، در هر دوره با نگاهی آسیب شناسانه از تئاتر کشور با رویکردی خاص طراحی و اجرا می شود. علاقه مندان می توانند رویدادهای کارگان را از طریق سایت تیوال و ... دنبال کنند. در هفته گذشته مجموعه صبا میزبان ایده پردازان و سمت های اجرایی این رویداد هنری بود و در پی یک نشست رسانه ای در باره محورهای اجرایی کارگان شنبه صحبت شد، در این گفت و گو همراه ما باشید.

فرهشمند ناظریان
گفت و گو

دیگر و دیگر می رود، این سیکل در ایران سال هاست که قفل است. **با این حساب کارگان شنبه، چه امکاناتی را برای هنرمندان عرصه تئاتر فراهم می کند؟**

ایده تئاتر و درام امکان از مهم ترین رویکردهای این رویداد است که بر طبق آن هر امکانی که به هنرمندان اجازه دهد، هنرش را از منبع به مخاطب منتقل کنید، جایز است. در واقع ایده تئاتر و درام امکان، راهکارهای عملی زودبازده را به هنرمندان می دهد تا در مسیر خود متوقف نشوند. به طور مثال گروهی که تئاتر دارند اما پول ندارند را به راهکار عملی تئاتر تعاونی هدایت می کند و یا تئاتری را که مخاطب ندارد، به فعالان حوزه دیجیتال مارکتینگ معرفی می کند تا با مشاورت سالن نمایش خود را پر کنند. و یا به نمایشی که به دلیل نظارت های سخت گیرانه و یا نبود سالن امکان اجرا ندارد پیشنهاد اجرای تئاتر روزنامه ای، تئاتر نامرعی و آپارتمانی... را می دهد. در دنیا مثال های واضح و خوبی از این مدل های اجرایی وجود دارد که خوانش آن ها برای فعالان این حوزه بسیار راه گشاست. مثلاً فردی به نام آگوستو بوآل در برزیل با اجرای تئاترهای روزنامه ای و قانون گذار توانست قوانین مهمی را که به نفع مردم است را به جامعه معرفی کند، او این جریان هنری را در تبعیدهای خود در کشورهای مختلف ادامه داد تا اینکه سرانجام کشور فرانسه او را به خاطر ایده های جذابش پذیرفت و ماحصل آن نگارش ۵ جلد کتاب تئاتری شد که سر آمد آن ها کتاب تئاتر ستمدیدگان است. در دوره چهارم کارگان شنبه دیتیل ها و امکاناتی به اعضا ارائه می شود که مسیر ادامه را برای آنها هموار و تسهیل می کند.

صحبت پایانی

کارگان به مانند یک دوامدادی و مارتین است که ابتدا و بخشی از آن را ما راه می اندازیم و در ادامه دیگران نیز این مسیر پر قدرت را ادامه خواهند داد. ماحصل این روند ملحق شدن افراد خالصی است که تمامی سرمایه های مادی و معنوی خود را در این مسیر می گذارند. امیدواریم با برگزاری این دوره های ادامه دار و منسجم با رویکردهای استراتژیک مقوله تئاتر از آغاز تا سرانجام آکادمیزه و تولیدی کنیم

ارزبایی ها له شده اند و چه بسا که دیگر انگیزه های برای نوشتن نداشته باشند. در حالی که از یک اجرای هنری صحنه ای تنها و تنها نمایشنامه است که ماندگار می شود! به همین خاطر در دوره چهارم به سراغ نویسندگان هنرمندی رفتیم که آثارشان چاپ نشده و یا به طور کل دیده نشده است.

کارگان چه استراتژی خاصی را برای جریان مند شدن هنر تئاتر در ایران طراحی کرده است؟

اکوسیستم و زنده مانی در شرایطی که زندگی ممکن نیست، ایده اولیه و اجرایی کارگان شنبه است. اکوسیستم یعنی اینکه در شرایط سخت و با تمامی کمبودها بتوانی زنده بمانی و به حیات خود ادامه دهی. تئاتر در طول سال هایی که گذشت بزرگترین لطمه را از سویه های بیماری کرونا و جنبش های مدنی دید. در تئوری اکوسیستم زنده مانی کارگان شنبه منحصر به این مقولات پرداخته ایم که هر هنرمند در کسوت نویسنده، کارگردان، بازیگر و ... به چه عواملی نیاز دارد تا اثر هنری خود را به مخاطب منتقل کند. کارگان در جهت تامین تمامی این نیازمندی ها برای هنرمند امروز است و در این راه نمایشنامه را به عنوان کف و یگانه خاستگاه هنری که تمامی هنرهای دیگر از دل آن متولد می شود را مورد توجه و تعمق قرار داده است. با برنامه ریزی که در طول رویداد انجام شده است، نمایشنامه های ارزشمند را نزد متولیان امر، اعم از کارگردان، سالن دار و تهیه کننده پرزنت می کنیم. حقیقت این است که تئاتری های امروز دانشمندی سرخورده اند و این هنرمندان دانشی به فراخور شرایط بیش از هنرمندان در رشته های دیگر دارند. چرا که با هر چه بغرنج تر شدن شرایط این دوستان متربال های کاری خود را در جامعه و اجتماع به وضوح دیده و حس می کنند و در ادامه با یک خود تخریب گری تمام عیار آن را بر روی صحنه می آورند تا جان کلام را با ابزار بدنی خود که گوشت و پوست و جان آنهاست در صحنه جاری کنند. نویسنده نمی تواند هم بنویسد و هم کارگردانی کند و هم تهیه کنندگی و... در دنیا کار نویسندگان با نوشتن متن و امضای قراردادی که او را از نظر مالی تامین می کند، تمام می شود و پس از آن به سراغ نوشتن متن های

آرمان طبران:

در تئاتر دچار فقر علمی و فرهنگی هستیم

آرمان طبران با سابقه تدریس در دانشکده هنر و معماری در دانشگاه آزاد واحد شیراز و واحد تهران مرکز از سال ۱۳۸۰ فعالیت جدی خود را در تئاتر با کارگردانی، نویسندگی و طراحی صحنه آغاز کرده است.

در ابتدا از علت شکل گیری رویداد کارگان شنبه بگوئید و اینکه این رویداد چه نیازی را در جامعه هنری کشور بر آورد کرده است که در صدد پاسخگویی به آن است؟

در جامعه ای زندگی می کنیم که اگر تئاتر بود به این وضع دچار نمی شد. این حد از گسست فرهنگی باعث اختلاف نسل های شده است که موفق به درک یکدیگر نمی شوند. مردمی که تئاتر نمی بینند و هنر را نمی شناسند، نمی توانند در یک روند مسالمت آمیز با هم گفت و گو کنند و عدم دیالوگ دو سویه بزرگترین معضل جامعه است. تئاتر یعنی متکلم وحده نبودن. مردم ایران به شکل روزمره با انبوهی از کلمات آمرانه روبرو هستند که در کی از آن ندارند. لباسی شده اند در قامت دو پا که تنها دغدغه شغل، درآمد و خواب دارند. در این میان کارگان شنبه قصد دارد محفلی باشد برای گفت و گو نه گفت و گفت... تا بتواند امکان برقراری ارتباط و تعامل را میان نسل های مختلف و جهان بینی های متفاوت برقرار کند. گفت و گو با نمایشنامه اتفاق می افتد، در تئاتر دچار فقر علمی و فرهنگی هستیم. تئاتر یعنی زیبا بودن و زیبا اندیشیدن. کارگان در صدد فراهم سازی امکانات نمایشی است، تا کسی که متن هایش از جنس جامعه و مردم است، خواننده و شنیده شود. این رویداد جریان تئاتر را به تبع هر دوره پالایش و ویرایش می کند و با معرفی برگزیدگان هنری روندی ادامه دار و منظم را تا سرانجامی معین طی می کند تا یک خروجی جریان ساز از کانالی کاملاً پژوهشی و علمی را با تکیه بر نمایشنامه نویسی هدایت و به سرانجام های ممتد برساند. این رویداد با تحقیق و آسیب شناسی از ۴۰ سال تئاتر جشنواره ای و اجرایی کشور در دوره چهارم بیشترین نگاه خود را بر نمایشنامه نویسانی گذاشته است که زیر فشار نظارت و